

Zielona Góra, dnia 15.02.2026 r.

Centrum Badań i Edukacji Środowiskowej „Ekspedycja 404”
ul. Akademicka 5 65-240 Zielona Góra

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 13
66-400 Gorzów Wielkopolski
sekretariat@gorzowwlkp.rdos.gov.pl

Wniosek o powołanie rezerwatu przyrody „Dolina Czarnej Strugi”

1. Wstęp

W dobie postępujących zmian klimatycznych ochrona ekosystemów łęgowych i naturalna retencja wody w lesie staje się priorytetem dla zachowania stabilności hydrologicznej regionu. Zgodnie z opinią Państwowej Rady Ochrony Przyrody (PROP-KOE/2024-09), utrzymanie naturalnych bagien i torfowisk jest ustawowym obowiązkiem zarządców lasów (Art. 13 ustawy o lasach), a brak przeciwdziałania ich osuszeniu stanowi naruszenie tego nakazu. Niniejszy wniosek o powołanie rezerwatu „Dolina Czarnej Strugi” ma na celu zabezpieczenie unikatowego grądu o cechach starolasu, pełniącego kluczową rolę w retencji wody i sekwestracji węgla. Jest to fragment lasu położonego całkowicie w granicach administracyjnych Zielonej Góry (sołectwo Jarogniewice). Z danych zawartych Banku Danych o Lasach dowiedzieć się można [m.in.](#) o obecności lasu w pełni naturalnego (N1) i dużego udziału powierzchniowego ponad stuletnich dębów szypułkowych.

2. Proponowana nazwa

Proponowana nazwa brzmi: Rezerwat przyrody „Dolina Czarnej Strugi”. Nazwa nawiązuje do lokalizacji obiektu w obrębie zlewni Czarnej Strugi.

3. Położenie i granice

Obszar projektowanego rezerwatu zajmuje strategiczne położenie w strukturze ekologicznej województwa terenów położonych między Zieloną Górą, a Nową Solą, stanowiąc istotne siedlisko.

- Województwo: lubuskie
- Powiat: Miasto Zielona Góra
- Gmina: Miasto Zielona Góra

- Jednostka organizacyjna LP: Nadleśnictwo Nowa Sól
 - Leśnictwo: Jarogniewice

Proponowany przez nas rezerwat "Dolina Czarnej Strugi" znajduje się na ww. pododziałach:

14-08-3-08-91-b
14-08-3-08-83-k
14-08-3-08-91-h
14-08-3-08-106-a
14-08-3-08-105-c
14-08-3-08-105-b

Za centralny punkt obszaru można uznać punkt o współrzędnych:

51°49'47"N 15°27'24"E

Proponowane przez nas granice można opisać wielokątem o następujących wierzchołkach:

51°50'00"N 15°26'42"E
51°49'56"N 15°26'39"E
51°49'56"N 15°26'39"E
51°49'47"N 15°26'40"E
51°49'45"N 15°26'48"E
51°49'45"N 15°27'07"E
51°49'45"N 15°27'07"E
51°49'39"N 15°27'26"E
51°49'40"N 15°27'54"E
51°49'43"N 15°28'05"E
51°49'47"N 15°28'05"E
51°49'53"N 15°27'46"E
51°49'49"N 15°27'44"E
51°49'56"N 15°27'23"E
51°49'50"N 15°27'15"E
51°49'54"N 15°26'54"E

Proponowany rezerwat "Dolina Czarnej Strugi" znajduje się całkowicie lub częściowo na działkach o następujących numerach (w systemie EGiB).

4. Cele ochrony

4.1 Zachowanie siedliska: Ochrona niezalewanego grądu (siedlisko 9170-B) o wysokim stopniu naturalności, zasilanego przez ruchliwe wody gruntowe.

4.2 Ochrona bioróżnorodności: Zabezpieczenie stanowisk gatunków wskaźnikowych starych lasów, martwego drewna, siedlisk biocenotycznych i leśnych oczek.

4.3 Stabilizacja hydrologiczna: Utrzymanie funkcji „gąbki retencyjnej” oraz ochrona zasobów węgla zdeponowanych w glebach lasów łęgowych.

5. Proponowana klasyfikacja rezerwatu

Rodzaj: leśny.

Typ: fitocenotyczny.

Siedlisko dominujące: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetu, kod Natura 2000: 9170-B)

6. Dokumentacja formalna – rejestr powierzchniowy, własność gruntów

Obszar w całości stanowi własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (Nadleśnictwo Nowa Sól, Leśnictwo Jarogniewice).

7. Dokumentacja i waloryzacja przyrody

Dolina Czarnej Strugi charakteryzuje się cechami starolasu. Drzewostan budują m.in. ponad stuletnie dęby i graby oraz fragment lasu olchowego. Las ten jest łęgiem niezalewanym, którego bytowanie zależy od wysokiego poziomu i ruchu wód podziemnych. Na terenie stwierdzono obecność imponujących wykrotów i złomów, oraz bardzo dużą zawartość martwego drewna, co sprzyja rozwojowi ksylobiontów.

8. Proponowany sposób ochrony

Ochrona bierna: Wstrzymanie pozyskania drewna i pozostawienie procesów naturalnych (zamieranie drzew, powstawanie luk) w najbardziej stabilnych fragmentach łęgu.

Ochrona czynna: Renaturyzacja stosunków wodnych poprzez inwentaryzację i blokowanie starych rowów melioracyjnych w celu powstrzymania odpływu nadmiaru wody, instalacja barier wyłapujących nadmiar substancji biogenicznych z pól uprawnych

Zakazy: Proponuje się wprowadzenie zakazów wynikających z Art. 15 ustawy o ochronie przyrody, w tym zakazu pozyskiwania drewna oraz zmiany stosunków wodnych (poza działaniami na rzecz retencji).

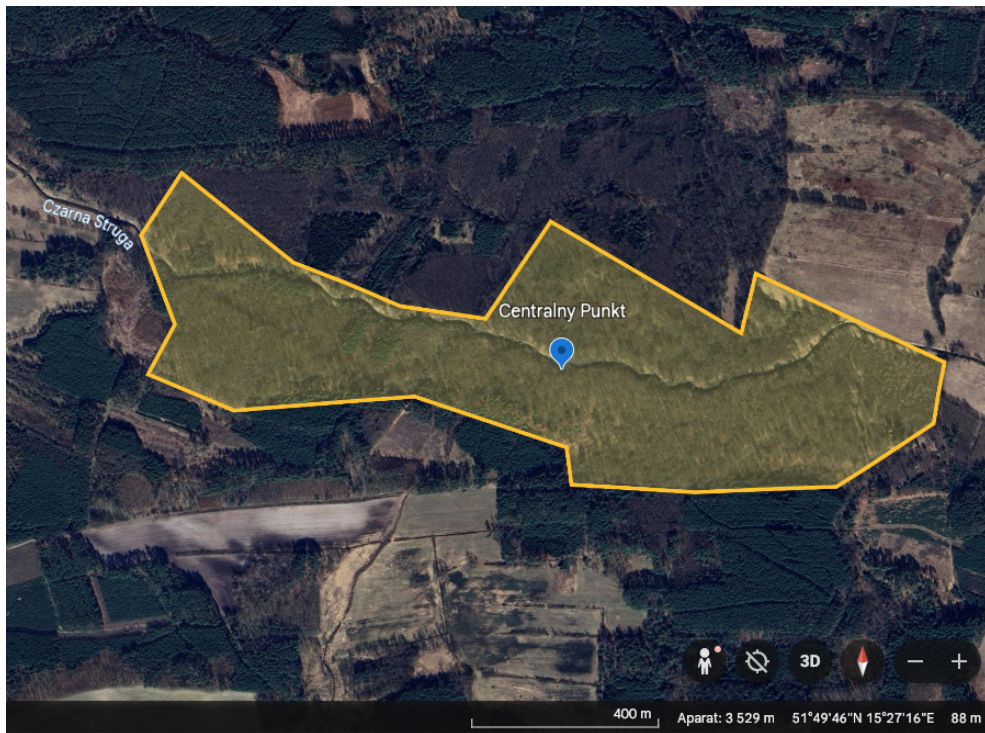
9. Literatura

- Bank Danych o Lasach (BDL) – dane o siedliskach Nadleśnictwa Przytok.
- Hydroportal (KZGW/Wody Polskie) – dane o sieci rzecznej i uwilgotnieniu.
- Mapa GDOŚ (Geoserwis) – waloryzacja przestrzenna ochrony przyrody.
- Mróz W. (red.) (2012) – Monitoring siedlisk przyrodniczych. Państwowy Monitoring Środowiska, GIOŚ, Warszawa.
- Opinia PROP-KOE/2024-09 – W sprawie ochrony bagien i torfowisk w lasach.
- Pawlaczyk P., Jermaczek A. (2008) – Poradnik ochrony mokradeł, Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
- Ruczkowski P. (2025) – Ograniczenia w procesie inwestycyjno-budowlanym wynikające z ustanowienia form ochrony przyrody, Studia Prawnoustrojowe UWM.

10. Załączniki:

1. Mapa ewidencyjna z granicami planowanego rezerwatu.
2. Dokumentacja fotograficzna walorów przyrodniczych i hydrograficznych.

Załącznik 1: mapa ewidencyjna

Mapa przedstawiająca teren proponowanego rezerwatu „Dolina Czarnej Strugi”. Czerwoną linią zaznaczono granice administracyjne Zielonej Góry.

Załącznik 2: dokumentacja fotograficzna

Zdj. 1-2 (zbiory własne)

Zdj. 3 (zbiory własne)